

Van: Wilke Ruiter
Telefoon: 0639012782

Ons kenmerk: M2211-1113 / 22Bo006564
Bijlagen(n): 1

Onderwerp: Ruimtelijk Toekomstperspectief
Carnisse 2035

Datum: B&W 29 november 2022

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Hierbij bieden wij u hierbij het "Ruimtelijk Toekomstperspectief Carnisse 2035" ter informatie aan, zoals wij dat bij vergadering van 15 november jl hebben vastgesteld. Dit document is tot stand gekomen in samenspraak met bewoners in Carnisse en ligt in het verlengde van Stadsvernieuwing 2.0 zoals door het vorige college is vastgesteld. Omdat dit document het kader biedt voor de ontwikkelingen in Carnisse, en mede dient om verder af te stemmen met de partners in de stad en bij het Rijk, stellen wij u hier graag actief over op de hoogte.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Het Toekomstperspectief past binnen hoofdstuk 3 van het coalitieakkoord "Wonen en Mobiliteit" en in het bijzonder de uitgangspunten over participatie op wijkniveau.

Toelichting:

Waarom dit Toekomstperspectief?

Zowel in het coalitieakkoord "Eén stad" als in de Midterm review NPRZ wordt gepleit voor integrale visies cq handelingsperspectieven per wijk. Met de wijkvisies of handelingsperspectieven concretiseren we de NPRZ ambities naar wijkniveau en creëren we een kader voor alle individuele (ruimtelijke) ontwikkelingen. Vorig jaar al is binnen het NPRZ begonnen met het opstellen van nieuwe wijkvisies (handelingsperspectieven) voor de prioritaire gebieden van Zuid. Naast Carnisse gaat het dan om Bloemhof/Hillesluis, Feijenoord, Tarwewijk en Lombardijen. Feitelijk betreft het een actualisatie van de handelingsperspectieven die in 2013 door corporaties, gemeente en programmabureau NPRZ per wijk zijn gemaakt. Participatie vormt steeds een belangrijk onderdeel van het proces, in lijn met Stadsvernieuwing 2.0 zoals door het vorige college vastgesteld. Carnisse is qua proces het meest vergevorderd en wordt nu als eerste aan u voorgelegd. Dit gebeurt op een later moment voor de andere wijken.

Samen met de bewoners

Na de herdefiniëring van het project Fazantstraat in december 2020 is in 2021 gestart met de formulering van een Toekomstperspectief Carnisse in samenwerking met een kerngroep van ca. 15 bewoners. Deze bewoners zijn gedurende het hele proces actief onderdeel geweest van de werkgroep waarin ook een ambtelijke vertegenwoordiging zat. Samen hebben zij verschillende Deelrapporten opgeleverd.

In de zomer 2021 is Deelrapport 1 verschenen, waarin met name de context is onderbouwd van de bestaande- en mogelijk toekomstige projecten en programma's in Carnisse. In Deelrapport 2 is een overzicht gegeven van zowel de langere termijn ambities als de gewenste korte termijn acties per thema. Samen heeft dit – in mei 2022 – geleid tot een integraal concept "Ruimtelijk Toekomstperspectief Carnisse 2035". Deze versie is gepresenteerd in diverse (ambtelijke) overleggen en in 4 bijeenkomsten in de wijk waar ongeveer 140 bewoners hun reacties hebben gegeven. In juli 2022 is een tweede concept versie verschenen waarin opmerkingen vanuit diverse kanten zijn meegenomen (inclusief die van bewoners). Inmiddels zijn ook de laatste aanvullingen hierop verwerkt, inclusief de reactie van de nieuw begonnen wijkraad, en is het tijd – ook in de ogen van bewoners – om het "Ruimtelijk Toekomstperspectief Carnisse 2035" door het college aan de Raad aan te bieden.

Hoofdpijnen van het Toekomstperspectief

Kern van het document bestaat niet alleen uit een aantal door bewoners gedragen ambities voor de langere termijn. Bewoners hebben daarnaast vooral behoefte aan gemeenschappelijke inzet voor korte termijn acties, die dan ook ruimschoots aan dit "perspectief" zijn toegevoegd.

Samenvattend is het uitgangspunt van het Ruimtelijk Toekomstperspectief Carnisse 2035 dat er rust en stabiliteit nodig is, dat er meer vanuit bestaande bewoners gedacht en gewerkt wordt, en dat de grote doorstroming van bewoners flink naar beneden gaat. Daardoor neemt de betrokkenheid toe, de (sociale) binding én de verantwoordelijkheid diemen krijgt voor de eigen leefomgeving. Meer concreet gaat het erom:

- Op korte termijn en langdurig de "basis op orde" krijgen in de woningvoorraad door een actieve aanpak van misstanden in de wijk en inzet op particuliere woningverbetering.
- Uitwerken van een (betaalbaar) instrumentarium voor particuliere woningverbetering heeft daarbij grote prioriteit. Alsmede inzet op verduurzaming als onderdeel van de woningverbetering.
- De komende 5 jaar vooral focus op de bestaande sloop/nieuwbouw projecten – en sommige nader uit te werken locaties – om de woningvoorraad verder toekomstbestendig te maken.
- Breed kijken om goede woningen te realiseren voor gezinnen cq sociale stijgers en ouderen. Zowel op de nieuwbouwlocaties in en aan de rand van de wijk als, door bijvoorbeeld samenvoegen en vergroten in de bestaande voorraad.
- Meer nadruk op projecten en aanpak van de buitenruimte, een veilige en groene(re) leefomgeving.
- Een meer geïntegreerde aanpak in de gebiedsontwikkeling in samenhang met maatschappelijke voorzieningen, gecombineerd met de fysieke mogelijkheden langs noord-zuid en oost-west verbindingen in Carnisse.

Toekomstbestendige woningen en meer voor gezinnen cq sociale stijgers en ouderen

Het perspectief is dat in 2035 tenminste ca. 60% van de woningvoorraad toekomstbestendig (energetisch, bouwtechnisch, woontechnisch etc) is. Ook worden er in de huidige plannen ca. 1.200 nieuwe woningen gerealiseerd, deels op transformatielocaties, deels op herstructureringslocaties. De beschreven voorraadontwikkeling vormt nadrukkelijk geen blauwdruk voor de toekomst, maar geeft zicht op de opbrengsten van de participatie tot nu toe. Vanuit het kader van het NPRZ zoeken we komende tijd verder naar extra mogelijkheden om de kwaliteit van de woningvoorraad structureel te verbeteren en toekomstbestendig te maken en de woningdifferentiatie nog beter te laten aansluiten op de behoefte van huidige en toekomstige bewoners. In het bijzonder is het de ambitie om de komende jaren meer grotere woningen voor gezinnen (juist ook in het betaalbare middensegment voor de sociale stijgers uit de wijk) toe te voegen. Daarover gaan gemeente, corporaties en programmabureau NPRZ het gesprek aan met alle betrokkenen, waaronder een brede vertegenwoordiging van bewoners.

Verbeteren van de woonomgeving in brede zin randvoorwaardelijk

Vanuit het perspectief van de bewoners is verbetering van de woningen onlosmakelijk verbonden met de verbetering van de buitenruimte, de woonomgeving. De ambitie is dat de woonstraten dragers zijn van een aantrekkelijke, veilige en vooral groene(r) woonmilieu. Daar zal relatief meer aandacht en geld aan besteed moeten worden. Daarbij wordt gestreefd naar een goede balans tussen parkeren en vergroenen van woonstraten. Aan de ene kant is de parkeerdruk erg hoog in de wijk, maar mede gezien de milieudoelen en wensen van een deel van de bevolking is het perspectief om bij de herinrichting van straten, rioolvervanging en/of invoering van eenrichtingsverkeer de nieuwe openbare ruimte te combineren met meer vergroening. De ambitie is voorts om een zichtbaar en laagdrempelig aanbod van maatschappelijke voorzieningen te hebben in samenspel met een grotere diversiteit aan winkels, ateliers, bedrijvigheid en horeca. Deze voorzieningenstructuur is gehecht aan de lange noord-zuid en oost-west lijnen in Carnisse, die in het Ruimtelijk Toekomstperspectief staan beschreven.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Voor de korte termijn (2022/2023) is een lijst met ca. 50 korte termijn acties toegevoegd (zie paragraaf 4.2 van het rapport), die om zo spoedig mogelijke uitvoering vragen. Een niet onbelangrijk deel hiervan wordt reeds uitgevoerd en betaald via bestaande projecten, programma's en/of regulier budget. Een ander deel wordt uitgevoerd en betaald via herprioritering van in werkplannen opgenomen acties. Tenslotte wordt voor sommige acties nog gezocht naar aanvullende financiering.

De stand van zaken rondom deze korte termijn acties – en de financiering ervan - ziet er als volgt uit.

- 1- Schoon, heel & veilig
 - De afdeling Stadsbeheer is in staat gebleken om extra inzet te plegen op een blijvende aanpak van (zwerf)afval.
 - Ook andere voorgestelde acties, zoals betere voorlichting, het ondergronds brengen van afvalcontainers, en acties voor meer hergebruik van bestaand afval worden uit eigen budget betaald.
 - Vanuit het bestaande budget Veiligheid wordt her en der meebetaald aan beter Hang- & Sluitwerk van woningen en achterpaden. Ook de aanpak ondermijning

vanuit bedrijven, inzet vanuit het buurtpreventie team, boa's en wijkagenten is en wordt geïntensiveerd zoals in het perspectief staat vermeld.

2- Wonen

Ook de meeste genoemde korte termijn acties onder dit thema zijn inmiddels breeduit in gang gezet.

- De aanpak "Beter (Ver)huren" – in Carnisse inmiddels al geleid tot ca. 300 huurverlagingen – wordt gecontinueerd.
- Participatie bij bestaande en eventueel nieuwe projecten wordt in vroeg stadium toegepast.
- Met corporaties wordt druk overlegd over hun actieverez inzet, mede in het licht van de aanbevelingen uit de Midterm (p)review NPRZ.
- Enige actie waar op dit moment nog geen gehoor aan gegeven kan worden – wegens gebrek aan capaciteit en financiering – betreft de gewenste extra inzet op begeleiding van VvE's. In samenspraak met VvE010 wordt hiervoor een voorstel uitgewerkt om dit te organiseren middels, bijvoorbeeld, 1 extra fte. Juist in Carnisse waar de woningen voor 84% in eigendom zijn van particulieren is deze extra ondersteuning nodig om VvE's in Carnisse te informeren en samen plannen te maken voor renovatie, portiekaanpak en/of verduurzaming. Aangezien alle betrokken partijen het hierover eens zijn kan dit voorstel spoedig worden verwacht.

3- Buitenruimte

Extra aandacht is gevraagd voor de aanpak en vergroening van de buitenruimte.

- Voor een deel is dit reeds geregeld – vooral via de reeds geformuleerde "projecten" inclusief daarbij behorend projectbudget. Zo wordt in 2023 de speelplek Lepelaarsingel uitgebreid en opgeknapt – een lang gekoesterde wens – gefinancierd uit vervangingsbudget van Stadsbeheer, aangevuld met NPRZ-geld buitenruimte.
- Ook staat de verbetering van de buitenruimte van de Goereesestraat en de Carnisselaan inmiddels in de planning uitvoering in 2024/2025.
- Voor de kleinere vergroeningsopgaven zoals geveltuinjes, aanpak boomkransen, en kleine aanpassingen aan het Amelandplein is wijkbudget beschikbaar. Extra budget aanvraag hiervoor - via subsidie "couleur locale" wordt in samenhang met begeleiding vanuit "buurtklimaatje" momenteel voorbereid in overleg met het NPRZ-buitenruimte programma.
- Alleen voor de grotere opgaven – plan hondenuitlaatzone, vergroening enkele met bewoners geprioriteerde straten, en aanpak schuttingen langs diverse oost-west verbindingen – wordt momenteel wel gewerkt aan planvorming en begroting, maar is nog onvoldoende geld beschikbaar voor de uitvoering.

4- Mobiliteit, bereikbaarheid en parkeren

- Zoals in het Ruimtelijk Toekomstperspectief gemeld is op korte termijn een betere aanduiding van de 30 km/u zone gewenst bij alle invalswegen van de wijk. Dat maakt de verkeerssituatie duidelijker en beter handhaafbaar. Een concreet voorstel met bebording en markering is reeds uitgewerkt, en zal begin 2023 uitgevoerd worden. Financiering hiervoor komt vanuit de afdeling Mobiliteit.
- Ook in diverse genoemde buitenruimte projecten wordt gewerkt aan de definitieve 30 km/u inrichtingen, o.a. voor de Carnisselaan, Utenhagestraat en Goereesestraat. Omdat realisatie nog even op zich laat wachten, wordt op

korte termijn actie ondernomen voor een tijdelijke inrichting van de Goereesestraat met aanvullende bebordingen, markeringen en snelheidsremmende maatregelen. Hierover volgt overleg met omwonenden in november.

- Er ligt nog geen uitgewerkt uitvoeringsplan voor een definitieve eindinrichting voor de alom gewenste verbetering van de verkeersveiligheid van de Carnissesingel en Wielewaalstraat. Dit is ook niet opportuun om op korte termijn uitvoering aan te kunnen geven met zicht op de ontwikkeling van Carnisse-eiland (inclusief realisatie stadsverwarming) tav bouwverkeer, alsook de aanpak van veel andere straten in de wijk zodat deze route beschikbaar dient te blijven voor omleidingen. Daarnaast is het de bedoeling om vanaf 2024 te gaan rijden met een hoogwaardig openbaar vervoer via de Carnissesingel in het kader van de korte termijn aanpak HOV Maastunnel. De belangen tussen een goede en betrouwbare busdoorstroming enerzijds en een veilige 30 km/u straatinrichting anderzijds kunnen elkaar in de weg zitten. Bij de afdeling Mobiliteit wordt gewerkt aan een concept voorstel om deze belangen beter met elkaar te kunnen verenigen. Dit zal echter in samenspraak met de RET en de MRDH moeten plaatsvinden. Hierover is nog geen intern besluit genomen. Zodra hier meer over bekend wordt en/of dit iets kan betekenen op de kortere termijn voor de Carnissesingel, zal dit met de bewoners en de wijkraad besproken gaan worden.
- Er zijn nieuwe tellingen uitgevoerd over de bezettingsgraad van straatparkeerplekken in de gehele wijk. Op basis van een rapportage hierover wordt de komende tijd een parkeerstrategie voorbereid en besproken met in elk geval de wijkraad.
- Voorstel is om de definitieve plannen voor herinrichting van woonstraten, verkeerscirculatie, inclusief eventuele vervanging en vergroening van parkeerplekken - van straat tot straat te beoordelen en met bewoners te bespreken. Met deze aanpak wordt begonnen vanuit de bestaande projecten en wordt uitgebreid met die straten waarvan de vervanging van het riool in de planning staat. Daarmee zou ook budget beschikbaar zijn, terwijl aanvullend budget – afhankelijk van een te ontwikkelen plan per straat – gezocht wordt, o.a. via budgetten van veilige en gezonde straten.

5- Maatschappelijke voorzieningen

Laatste cluster van gewenste korte termijn maatregelen betreft de extra aandacht voor maatschappelijk vastgoed, voorzieningen en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte – onder andere voor jongeren.

- Momenteel wordt door het cluster MO fors ingezet op de herontwikkeling van Carnisse-eiland. De voorzieningen worden vernieuwd of verplaatst en als de bestaande financiële middelen ontoereikend zijn heeft het cluster alvast incidenteel € 1 miljoen extra vrijgemaakt.
- In Carnisse bevindt zich een van de twee infopunten voor EU arbeidsmigranten. De bemensing van deze punten wordt reeds extra gefinancierd vanuit het cluster MO.
- Hoe beter en strategisch om te gaan met maatschappelijk vastgoed wordt uitgewerkt door de teams strategisch vastgoed van zowel het cluster SO als MO. Hierin zit onder andere de mogelijke ontwikkeling van een gezondheidscentrum in de wijk waarover met de bestaande huisartsenpost in de wijk wordt gesproken.

- De met bewoners afgesproken verkenning naar verbetering positie Huis/Huizen van de wijk is helaas vertraagd, maar staat binnen de bestaande begroting gepland voor 2023.
- De aanpak vanuit de werkgroep Katwol (Katendrechtse Lagedijk/ Wolphaertsbocht, gefinancierd via NPRZ, wordt gecontinueerd in 2023. Daarbij worden extra pogingen ondernomen om de organisatiegraad + initiatieven van lokale ondernemers te activeren en ondersteunen.
- Tenslotte wordt met de bestaande netwerken – vooral vanuit de wijkmanager en -netwerker – de bestaande (stedelijke) subsidiestromen intensief begeleid via bijvoorbeeld aanvragen via couleur locale, maar ook via sport- en jongeren organisaties en de welzijnsaanbieder WMO-Radar.

Kortom, veel is reeds in gang gezet, er wordt zowel op project- als buurniveau zoveel mogelijk geparticipeerd, en er wordt vanuit een breed team naarstig gezocht naar nog extra geld en inzet in de aangegeven richtingen.

Wij zijn blij met het breed gedragen kader dat dit "Ruimtelijk Toekomstperspectief Carnisse 2035" biedt, inclusief de daarbij behorende concrete acties.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage:

Ruimtelijk Toekomstperspectief Carnisse 2035